CRESC RAPID ETAJELE

O realitate la Rîbnița

Casa proprie, apartamentul, un acoperiș de-asupra capului, această veșnică problemă a oamenilor la sfîrșit de veac și mileniu pare mai acută ca altă dată. Programul «Locuința-2000», prin faptul cum e conceput, denotă de la sine starea anormală de lucruri în construcția capitală a spațiului locativ. Chestiunea devine mai actuală din motivul ridicării recente a prețurilor la materialele de construcție, ele fiind principalul (deși nu unicul) obstacol serios în realizarea acestei sarcini de importanță vitală. Era și natural ca în asemenea condiții republica să nu îndeplinească planul la construcția locativă. Aceasta cît privește edificarea locuințelor pe baza mijloacelor centralizate și construite prin metoda antreprizei, adică a trusturilor specializate. Dar locuințe se mai înalță și în regie proprie, folosindu-se banii și forțele unor întreprinderi. Un exemplu elocvent în această privință este și uzina metalurgică din Rîbnița.

În anii cincinalului precedent construcția de locuințe în oraș a crescut în comparație cu aceeași perioadă a cincinalelor X—XI de trei ori și echivalează anual cu 35—40 mii de metri pătrați. Cu toate acestea planul cincinal de dare în folosință a spațiului locativ, elaborat în limitele a 225 mii de metri pătrați, n-a fost realizat pe deplin. Rămînerea în urmă admisă la acest indice putea să aibă proporții considerabile dacă nu aveau să-și spună cuvîntul lor decisiv metalurgiștii din localitate. Numai în anul 1990 ei au dat în exploatare 6 blocuri de locuit cu o suprafață de circa 23 mii metri pătrați, ceea ce constituie mai mult de jumătate din tot spațiul locativ destinat orășenilor. Apartamente noi au primit 440 de familii ale lucrătorilor de la uzină.

Un loc aparte, și ca modalitate de construcție, și în plan arhitectural, îl ocupă cartierul metalurgiștilor, ce se întinde chiar pe malul Nistrului. El este calculat pentru 10 mii de locuri și în vecinătatea blocurilor de locuit este o școală, grădinițe de copii, magazine, obiecte ale ocrotirii sănătății și deservirii sociale ș. a. Clădirile se construiesc din panouri mari pe baza diferitelor proiecte tip, se edifică blocuri din materiale locale de o construcție originală caracteristică proiectelor individuale. Aceste clădiri, care în zilele senine se reflectă în apa bătrînului rîu, vădesc un bun gust, constituie o zămislire irepetabilă în ramura construcției moderne. În anul trecut microraionul fusese înfrumusețat cu un bloc de 18 etaje înălțat din beton armat cu ajutorul cofrajului mobil. E prima casă de locuit de acest tip în Rîbnița, la care s-a folosit metoda modernă, foarte avantajoasă și rentabilă de înfăptuire a lucrărilor.

— Acest bloc în formă de turn, ne povestește inginerul-șef de la secția construcții capitale a uzinei metalurgice Iaroslav Capriuc, e rodul colaborării noastre cu cooperativa «Atlant» ce aparține vestitei firme constructoare de avioane «Antonov» din Kiev. Specialiștii de acolo ne-au oferit proiectele cofrajului mobil, pe care l-am confecționat din metal la noi. Cu ajutorul lui se înalță concomitent un etaj. Avînd la îndemînă proiectul blocului, primind consultațiile necesare de la partenerii din Kiev, am și scos-o la capăt cu cinste. În opt luni casa a fost gata, deși normativele în vigoare prevăd pentru aceasta 22 de luni.

— Ritmurile par cam în stil japonez, mă îndoiesc eu de capacitatea constructorilor localnici.

— Nu, îmi răspunse inginerul-șef. Pe lună japonezii construiesc la asemenea case șase etaje, noi însă dovedim numai cîte patru. Am permis trecerea în casă nouă mai rapid și din motivul c-am finisat blocul numai din partea interioară, exteriorul ne mai rămîne să-l terminăm. În schimb lumea e mulțumită, cu toate că simte deocamdată unele incomodități.

— Cîte clădiri de felul acesta mai aveți de gînd să edificați?

— Cinci. Dar vom construi și alte tipuri de case de locuit. Programul pe anul curent e de 7 milioane de ruble. Vom da în exploatare 108 apartamente.

Blocurile cu 18 etaje se înscriu de minune în planul general al cartierului metalurgiștilor, alcătuind o dominantă expresivă în panorama arhitectonică a microraionului și orașului în întregime. Confortul locuințelor e de netăgăduit, la un nivel net superior altora. La fiecare scară sînt trei apartamente a cîte patru, trei și o odae cu o suprafață respectivă de 53, 54 și 18 metri pătrați. Blocul e înzestrat cu un serviciu special de alimentare cu energie electrică. Aici e instalat utilaj modern care menține o temperatură constantă în toate apartamentele. Nu sînt trecute, fără îndoială, cu vederea gazul natural, apa rece și caldă, încălzirea, plus la toate este un ascensor de mare viteză.

Ce mai vorbă, o întreprindere atît de mare poate, desigur, să-și permită așa ritmuri de construcție, avînd bani, formîndu-și pe loc o întreagă direcție de construcții și reparații, care execută toate lucrările. Pe baza metalului se fac tranzacțiile necesare și metalurgiștii primesc ușor materialele și elementele de construcție necesare de la Bender și Tiraspol, Bălți, din alte localități, nemaivorbind de Rîbnița natală, întreprinderile cărora îi acordă ajutor la prima chemare, conform contractelor reciproc avantajoase. Însă nu face să trecem cu vederea și spiritul de inițiativă al conducerii uzinei în direcția construcției de locuințe, Gîndul și fapta sînt juste: dacă sînt forțe, sînt posibilități, de ce să nu fie folosite pe deplin? Curios lucru că organizațiile de construcție din localitate, întrunite într-un trust enorm, abia în anul acesta încep a trece la aplicarea metodei susnumite de înălțare a caselor de locuit, nici pe de parte nouă în republică, dar nouă în practica de lucru a rîbnițenilor.

Uzina metalurgică din Rîbnița funcționează al șaptelea an. În tot acest răstimp ea a construit foarte mult pentru oraș. Cartierul, despre care spuneam mai sus, este în fond definitivat. El va mai fi șantier de construcție încă doi-trei ani, în timpul cărora se planifică să fie ridicate încă multe case de locuit și obiective de menire social-culturală. Programul «Locuința-2000» metalurgiștii prevăd să-l termine către 1993.

Victor BUNESCU